

Forandring, siden, som han tilføiede, Menighederne nu ikke have den allerringeste Indflydelse paa Valget af deres Præster, saa er dette lige saa uimodsigelig rigtigt. Nu kan det jo imidlertid siges, at det til Syvende og Sidst ikke er saa afgjørende, hvad enkelte Rigsdagsmænd mene om dette, om denne Mellemtilstand, forudsat at det Resultat, som allerede ad andre Veie har naaet en vis Grad af Sandsynlighed, bliver omstyrret ved Modstand fra Folkethinget, men at man derimod maa see hen til, hvad Menighederne rundt omkring i Landet ville sige dertil. Vilde Menighederne ogsaa sige: Det kan være det samme, vi maae da vente? Ved Menigheder sigter jeg her navnlig til de Menigheder, som nu successive ville komme i det i Lovforslaget forudsatte Tilfælde, nemlig ved Vacancer at faae Indflydelse paa Valget af deres Præster. Dette Tilfælde vil nemlig ikke indtræde saa ganske sjældent. Man maa jo huske paa, at der i Aarenes Lov i Gjennemsnit bliver 50—60 Vacancer, i hvilke Tilfælde der altsaa vilde være Spørgsmaal om, at det nye Valg skulde finde Sted. Naar nu en Lov som den foreliggende skulde træde i Kraft, troer jeg dog, at man, selv med den allerstørste Mistillid i saa Henseende, maa indrømme mig dette, at der mellem disse 50—60 Menigheder ikke vil være, saa, der ville stræbe hen til gennem Eenstemmighed virkelig at opnaae at faae sig den Præst, som man helst ønsker, og som altsaa under denne Forudsætning virkelig vilde blive Præst. Naar man derhos ikke vil drive Mistilliden til Kirkeministeren altsaa vidt, maa man dog ogsaa gaae ud fra, at de Forhandlinger, som have fundet Sted, og de Indstillinger, som ville komme fra disse Menighedsudvalg, i alt Fald ville have til Følge, at der nu i mangfoldige Tilfælde vilde blive valgt en Anden end den, der vilde være bleven valgt, dersom alle Menigheder ligesom nu efter Lovgivningen stode døde og magtesløse overfor disse Valg. De Valg, som ville skee, hvis Loven ikke vedtages, ere jo Valg, som maaskee ville komme til at virke for en heel Levealder og for mange af deres Levetid, som under en modsat Forudsætning vilde have haadt Andeel deri. Naar man altsaa vil sige

til disse, at de blot skulle vente, da det er muligt, at der om et vist Antal Aar vil komme en Lov, som muligvis i visse Retninger vil gaae videre end den Lov, vi vilde faae efter dette Forslag, saa er dette vel en Trøst, men jeg tør dog sige: en meget fattig Trøst for dem, som have været i det givne Tilfælde, og hvoraf der som sagt vil komme over et halvt Hundrede aarlig. Jeg tør derfor sige for ganske sikkert, at det meget snart vil vise sig, at man rundt omkring i Menighederne vil søle et Savn som det, der her er Spørgsmaal om at afhjælpe, og saa bliver det vistnok et stort Spørgsmaal, hvorvidt man egentlig har handlet rigtig i at forhindre Afhjælpningen af dette Savn, da der var Leilighed dertil, og da man kunde gennemføre det, som i de sidste Aar, og jeg kan sige: i hele Løbet af vor constitutionelle Tid, har været saa langt fjernet, som Tilfældet hidtil har været, naar man henseer til de Forsøg, som man tidligere har anstillet i saa Henseende. — Der er endnu En, som jeg maaskee tør nævne, naar der er Tale om dem, der kunde være at tage i Betragtning, naar den Eventualitet indtræder, at Folkethinget nu ved sin Indsigelse bevirker, at det Resultat forstyrres, som iaar er blevet grundlagt ved Forhandlingerne i Kirkecommissionen, som er antaget i det andet Thing, og som Ministeriet, ikke alene den enkelte Minister, men selsølgelig det hele Ministerium, er villigt til at gaae ind paa, og denne En, om hvem det maaskee maa være mig tilladt at sige et Par Ord, er Kirkeministeren. Hvad Kirkeministerens Stilling under den her forudsatte Eventualitet angaaer, da er den meget simpel og let, den vil ikke volde ham nogen Vanskelighed eller Bryderi; thi hvis en saadan Lov ikke vedtages, bliver Følgen simpelthen den, at Kirkeministeren som hidtil vedbliver at være eneraadig over alle de Indstillinger, som gjøres med Hensyn til Besættelsen af kirkelige Embeder. Den enkelte Minister kunde maaskee — saaledes som jeg for mit Vedkommende vilde gjøre — beklage, at han i Udøvelsen af denne vigtige og vanskelige Embedspligt kommer til at savne en Medvirkning fra de paagjæl-